

Franček Kolarič:

[1946]

D 342082

5. VII. 1983

D 626

D: raporo e J. Jagodic, Ljubljana

DRUGI DELE

NAJ SVET VAS HVALI, ALI KOLNE,
PRIVRELE STE IZ DUŠE BOLNE.

ŽALNI VENEC

Zdaj v pesmi zlivam srečnih dni spomine.
Skeleča bol jih tebi, draga, piše
Srce skrivaj pekočo solzo briše
v spominu nate dan tesnobe mine.

S poljan ste tožnih, cvetke obletele.
Na teh domačih, revce, ste vzkalile.
Nevesti šopka ve ne boste zvile,
le meni žalni venec boste splele.

Ko zadnja roža v venec bo pripeta,
na srčno stran mi venec položite,
Z menoj ga v zemlje tiho krilo skrijte.

Srce bo slednjo bol vanj v grobu zliho
in z njim za sodbe dan se odpočilo,
kjer zadnja bo skrivnost mi razodila.

POČIVAJ SLADKO

Počivaj sladko zdaj moj angel zlati,
na mehkega mahu zeleni trati.

Pokoj brezskrben duša naj zasanja,
uspavanko naj ptičev zbor pozvanja.

Naj v gozdni zibki se srce spočije
in sen poključen duši rane vmije.
Iz dni trpljenja mi preskeleče,
naj v sanjah porode ti ure sreče.

Zdaj k tvoji glavi, jaz polagam svojo.
Poslušam ptičev spev in lahno hojo.
Le dvoje src na mehkem mahu sniva
in dvoje duš se v blage sanje zliva.

CHILDREN

ROŽA JOKA

Prismoje vigred se vesela.
Prešeren smeh deklet
pripenja prvi rožni cvet.
Iz src jim pesem je privrela.

Kaj ž njimi ti ne boš zapela?
Boleč je tvoj pogled,
ves rožnat je tvoj cvet.
Ne veš, komu bi ga pripela?

Saj si z očni ga že izdala!
Na ustnah je zamrl nasmeh,
pripeti rožo - bil bi greh.
Razcvela roža v duši je jokala.

MED ROŽAMI!

Pomlad vesela se čez trate smeje.
V šepetu lahmem polja zelenijo,
krilateci pisani nov spev drobijo,
jim rast in spev pomladno sonce greje.

Korak zanese v rožne me blazine.
Nogo mi trudno trate bil ovije.
V bolesti tisoč grl cvetočih vpije:
"Čemu zadajaš cvetkam bolečine?"

Le jokajte ve cvetke nagajive,
srce ste s strupa vonjem napojile,
ko srkalo je med iz čaše zapeljivo.

Poglejte z rožnocvetnih trat sestrice,
zdaj k vam prinašam srce zastrupljeno
in sliko nje, ki dala je ljubezni vica.

MAJSKA NOČ

Že tone sonce za goro,
v krvavem morju se potaplja.
Kanila na srce bolno,
je boli grenka, črna kaplja.

Pramenov sončnih zlata luč
bolest čez dan je v se vtopila,
ko vrnil dan temi je ključ,
se pelin - roža je zbudila.

Kako si težka majska noč,
čepprav se zvezdic roj utrinja.
Mehko si božala nekoč,
srce bolno te zdaj preklinja.

Še zdaj me peče tvoj poljub,
srce si s strupom napojila.
Iz duše bolne dviga se obup,
je s sreče boli roža vzklila.

PO VIHARJU !

Utihnil je viharja bes,
nebo je zemljo napojilo.
Končan je v duši divji ples,
srce se bolno je umirilo.

Dodobe tvoje mehka dlan,
srca poljane tožne boža.
Spet sije v dušo rožni dan,
nov cvet poganja vela roža.

Doljubljam čudoviti cvet,
ki kal pognal je v dneh trpljenja.
Srce iz njega srka med,
ki 'zvira' z rože-hrepenenja.

S L O V O

Poletni dan lahko oči zapira.
V doline vroče mrak hladan hiti.
Na oknu se dekle v gore ozira,
čez lice mlado solza ji polzi.

Pozdrav z gora ji sapica prinaša
in lice blede boža in hladi,
globoko v duši se sponin oglašča,
pekoča rana v srcu jo skeli.

Mehko je vabil jo nekoč v planino
s seboj njen dragi v kresnih je noč.
Odšel je sam in skrito bolečino
razbil s telesom v skalnatih čerch.

Zdaj vsak večer, ko dan oči zapira
s planin šepet skrivnosten zašumi.
Na oknu se dekle v gore ozira,
čez lice blede solza ji polzi.

ZADNJI SPEV

Srce bolno, zakaj drntiš?
Zakaj se roka plaha tréseš?
Praznote morda se bojiš,
kò dragi zadnji spev poneseš?

Srce bolno, zdaj narekuj,
saj roka vdano bo sledila,
Na listič bel mi misel vzpluj,
saj si z ločitve boli vsklila.

Z otožnih zdaj srca dobrav,
se zadnji spev ti, draga, zliva.
Iz duše zadnji moj pozdrav,
na vek skrivnost naj naju skriva.

V samotni dom srca nekoc
je miel tvoja blaga posvetila.
In zdaj? Pahnila si ga v noč,
ki belo cesto je zakrila.

SAMOTEN DOM

V samotni dom srce se je vkovalo,
s temino se je duša ogrnila,
da smehu in očem sveta bi skrila,
kako srce bo v boli tugovalo.

Kaj mara svet za skrito bolečino.
Saj napak morda bi solze sodili,
če mogli, bi pelina še dolili,
ko bi odprl jim srčnih ran globino.

Obraz postala skorja bo ledena,
koprena temna bo oči zastrla,
bolesti vzdih ne bo privrel iz grla.

Srce v samotnem domu zdaj prebiva.
Skelečo rano mu skrbno univa
žene podoba - vedno zaželena.

SRCE DOMOV HITI

SRCE DOMOV HITI

J U T R O

/ Spomin s Koroškega/

Svečar neba poslednjo luč ugaša.
Zvonar iz brona strun nov spev ubira.
Čez gore sive dan si pot utira,
klicar se s kmečkih dvorov že oglašā.

Utrga mehkih sanj se nitka bela.
Vso noč v naročju zibal sem otroka.
Je čelo božalo družice roka,
ko hčerki sva uspavanko zapela.

Adijo ženka, zbogom angel mali,
veš, očku so ime zdaj "hlapec" dali.
Ne mama, tujka atku kruhek reže.

Kosim zdaj v jutrih rosnih tuje trave
solze hladijo roke žuljavo krvave.
Spomin na dom me še z življenjem veže.

RAZKLANO DREVO

Razklala s[†]rela je drevo
in srepo gledata v nebo,
dve nemi polovici.

V objem stegujeta roke,
otožno majeta glave,
v trpljenju tovaršici.

Med listjem velim bol ječi,
ko zemlja pije sočno kri.
Nesrečni ve, sestrici.

Še meni krvavi srce,
občutim vajino gorje.
Hudo je po - družici.

BELA SENCA

Zdaj bela senca plazi se za mano.
In vsako noč' z blodečih sanj me drani,
nje mehko belo roko čutim še na rami,
ko skoz' viharje nosim bol zdivjano.

Srce ob cvetu rože se naslaja,
a senca bela k duši se privije,
opojen vonj cvetice s srca spije.
Zastonj srce ob rožah se napaja.

V veselju, vrisku, v pesmi pevcev vbrani,
v prešernem plesu, družbi razigrani,
poljublja senca me obraz zorani.

Zdaj z roko v roki čez poljane bele,
hodila bova, senca bela, v dvoje
in gledala, ko rože bodo cvele.

VEČER PRED SVETO ANO

/Spomin s Koroškega/

Kako tožoč harmonike je spev,
ne slišiš joka v njem, povej mi Ani?
Objeti te, spomin na dom mi brani.
Ta dan sem srečen bil z družico lani,
uspavanko sem hčerki Anki pel.

Kakó mehko je vroča tvoja dlan.
Kot ognja dva ti ličeca rdijo,
v kipečem strahu prsa ti drhtijo
in cvetna usta vroče hrepenijo.
Boli spomin na ženo poteptan?

Pomlad opojna ti žari v očeh.
Napil bi stabo se ljubezni vroče,
naj bolna žalost vriska ali joče,
preveč skele mi dušo rane žgoče,
ko tujec blodim po koroških tleh.

Božim pred tabo, Ani, v zvezdno noč.
Sprejela me je trava v rosna krila.
S solzami duša je zemljo pojila
in sen pokojen mi je privabila
spet misel na družico - kot nekoč.

S I R O T A

Otroku solza zaiskri
in srce nežno zajеči,
ko spomni se na očka.

"Kje neki se mudi?
Saj bo že leo dni,
ko me je pustil samo?"
Tako sprašuje mamо.

In mamica ne ve,
da ji teko solze,
v potoku na otroka.

1913

PRIGODNICE

V tujini mrzli srca ledenijo.
Iz duš bolečih vro pomladni upi.
Kal cvetno jim more sovražni strupi.
Tožeč po soncu, kvišku hrepenijo.
O da bi sonce nam svobode zasijalo,
Razdvojene nebo nas brate spet združilo
Jezove, ki nas ločijo zdrobilo,
Umirjene domov nas pripeljalo.

Lepota mladih dni Te zdaj ogrova.
Obseva pot Ti sonce prave sreče.
Jasnina čiste duše Ti 'z oči lekeče.
Zaklepaj skrbno duše to lepoto.
Kljubuj življenju le s srca dobrato.
Izvirek boji drugim zemske sreče.

B R A T U P O L J A N K U

Sinovom nekdanj svobodnih poljan,
Tujina srca kuje zdaj v okove.
A misli v rodno jim hite domove
Duha mori bodočnosti neznana stran.
Na tujih tleh spoznal si brata, brat.
Iz duš razbral si skrito bolečino,
Ker sen izmeril nje si globočino
V bridkosti dneh prišel si tešit glad.
Ljubeče bratsko si srce odprl,
A nikdar v mislih sanjal na vračilo.
Dajal si v težkih dneh dobrot obilo,
Iz duš nam solzo si skrivaj otrl.
Sloveče vpisano že danes je ime
Ljubečega nam brata v našo zgodovino,
A kmalu naj nad Slave dedovino
Viharjev temnih strelec se zdrobe.

Ljubeče zdaj pomlad k vstajenju kliče.
En sam se spev razlega čez dobrovo.
Naseli rožic se nebroj med travo.
Čebelico cvet prvih rožic miče.

Ko beli svet pred soncem se odkriva,
Iz src vskipi ljubezni hrepenenje.
Zatrtih upov to je prebujenje.
Uteh nebroj pomlad na rane zliva.

Po sreči srca vseh nas hrepenijo,
A mnoga v strti boli obnemijo.
Ne more vigred vsem nalit^z zdravila.

Odkleni sreči srca vrata bela.
V ljubezni plašč je srcča skrita
In v srcu vzklila Ti bo roža čudovita.

ZA DAN TVOJEGA IMENA

Kot čist izvir
iz skalnegorskega studenčka,
naj srca mir
Te pelje skoz življenje - LENČKI!

Kot beli cvet žari
z nevestinega venčka,
naj duša govori
iz dobrih del Ti - LENČKI!

Bolesti mraz
nikoli duše ne zasenči.
Veseli obraz
v trpljenju nosi - LENČKI!

Mornar čolničku svoje sreče bodi,
In čez čeri življenja varno hođi!
Razumu srce zvesto naj svetuje,
Kadar temina soncu nasprotuje.
Umirjen mož-viharjem le kljubuje.

Ko rosna cvetka v jutranji dobravi
Radostno k soncu dvigne nežno glavo.
Odjek zvona zaplava čez planjavo.
Mil glas škrjanška se glasi v višavi.

A cvetka v smrtnem plesu zatropče.
Razlega se v dobravi tožna melodija.
Klanjaje blede cvetke trave se ovija.
"Ah, z bogom, zlato sonce!" roža zaše

Raduj se, roža, Ti pomladi svoje,
Ljubezni sonce naj Ti rast ogreva,
Iz duše čiste pesem naj odmeva.

Naj v srcu Tvojem sreča, mir prebiva.
Cvetočih dni pomlad naj dolgo sijje
In dobrih del bogat Ti venec zviže.

Ko val besneč skoz gore pot si utira,
Odganja se od skal nizdol bobneče.
Kako pred njim nebroj življenj trepeče!
A valu redek hrast košat se upira.

Lej, zdaj v dolino val se zakrohoče.
Jezove melje, hiše ruši v besu.
Enak viharja divjemu je plesu.
Visoko gori sonce se razjoče.

In v smrtnih krčih zvija se dolina.
Al' ni morda to naju domovina?
Nikar solza - le usta polna so pelina.

Če zlil v srce bi grenkih dni trpljenje,
Ko bi dotočil vseh nas hrepenenje,
Iz srca vzknilo novo bi življenje.

SVOJI UČENKI !

Ti mladi rožni cvet,
presajen s tihe si doline,
na suha, žgoča tla tujine,
kjer trnjev venec je razpet.

Molče ječi srce,
ko ga vihar tujine biča.
Bolesten žar oči mi priča,
kako ti misli so grenke.

Pogled upri v nebo,
tja, kjer se sonce zlato smeje,
od tam naš Oče duše greje,
pokazal Ti bo pot domov.

M E T U L J Č E K

Metuljček pisan sred polja,
nad belim cvetom vsak dan leta.
Pot ozka je do čaše dna,
kjer sladok med se ma obeta.

Odgrne z nogo cvetni prah,
tesno se k rožici privije.
A glej, metuljček zdaj na mah,
preteče krila spet razvije.

VihraV postal je njega let,
srdito rožo pogleduje.
"Kdo spil je danes cvetni med?"
cvetico jezno povprašuje.

A rožica skrbno molči,
skrivnost bo zase ohranila.
Ji v lice belo šine kri,
morda se vest je oglasila.

MEMORANDUM

MEMORANDUM FOR THE RECORD
SUBJECT: [Illegible]

POPOTNE

[Illegible text block]

[Illegible text block]

NEDELJSKI DAN

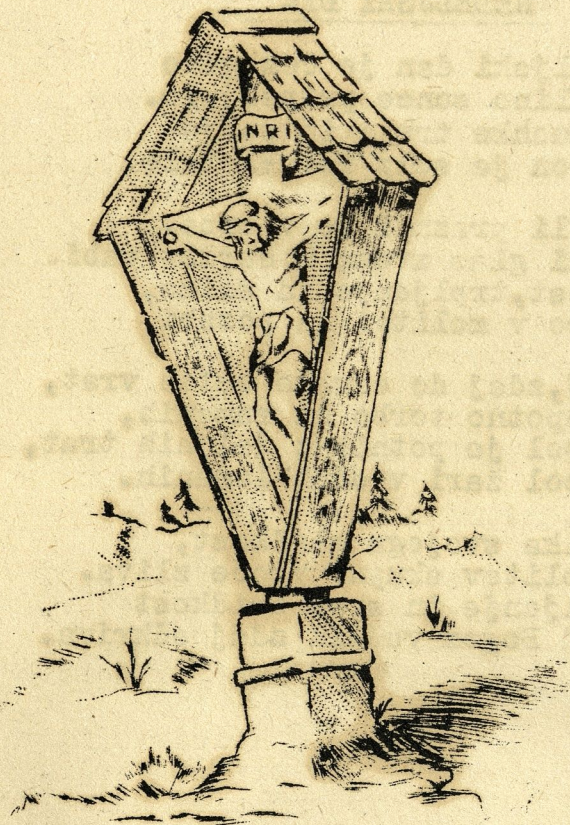
Nedeljski dan je čez gore
v dolino sonce pripeljalo.
Čez mehke trate in polje
miljon je solz zalesketalo.

Naseli praznik se v srce.
Ljudi glas zvona v cerkev vabi.
Bolest, trpljenje in solze,
odmro v molitvi in pozabi.

Glej, zdaj do cerkve belih vrat,
s popotno torbo na ramenih,
dospel je potnik z daljnih trat,
mu bol žari v očeh ledenih.

Jezika svojega sladkost,
v molitev skupno vroče zliva.
Trpljenje in srca bridkost
pred Bogom večnim zdaj odkriva.

OB BELI CESTI KRIŽ STOJI

Po beli cesti mož hiti,
od boli čelo je zorano.
Teman oblaček čez oči,
izdaja duše bol neznano.

Ob beli cesti križ stoji,
simbol sveta trpečih boli.
Pred njim dekle mlado kleči,
a Bog sam ve, čemu tu moli.

Zastane potniku korek,
molče pred križem se odkrije.
Napravi z roko križa znak,
obup srca v molitev zlije.

Dekle v moža se zastrmi,
v notranjosti srce se zgane
in skrita solza iz oči,
na suho zemljo kane.

Naj te ne moti moj prihod,
potopi mirno se v molitev,
s prebodeno roko Gospod,
sprejema vročih solz daritev.

Ob beli cesti križ stoji,
simbol sveta trpečih boli.
Zdaj dvoje src pred njim ječi,
bolesti - Bog neizda nikoli.

V A B I L O

Počakaj vendar me, dekle,
v enak korak nato stopiva.
Čez dole, polja in gore
za soncem zlatim pohitiva.

Res, prašne, dolge so steze
in tožne bele ceste krila.
S teboj čez polja in gore,
kramljaje rada bom hodila.

Le stisni belo mi roko,
v trpljenju, sreči boš sestrica.
Nosila naju čez goro
bo ceste bele perutnica.

Tam v belem mestu za goro,
ko bodo se poti lomile,
bo sinje videlo nebo,
če bodo potnika ločile.

NA G O R I

Prispela sta na vrh gore.
Zasmeje mesto se v dolini.
Na vse strani steze beže,
kot potnih srečnih dni spomini.

Trosčče vabijo steze,
a potnika strme molčita.
Se morša noge cest boje,
da kot vkhovana še stojita?

Glej, zdaj si segata v roke,
v očeh igra se solza skrita.
Le skalno srce gore ve,
zakaj vsak svojo smer hitita.

177

SCENE

THE CITY OF THE FUTURE

THE CITY OF THE FUTURE
WAS BUILT BY THE HANDS
OF THE PEOPLE WHO
WANTED TO LIVE IN
HARMONY WITH NATURE

BELA CESTA

Je bela cesta s prahom obložena,
čez gore, polja rožnata se vije.
in žarke vroče sonce nanjo lije.
Popotniku je misel zagrenjena.

Poglej od sonca lice mu ožgano!
Pečat mu bela cesta je vtisnila,
oči življenja lesk je ugasnila
in s prahom belim leči žgočo rano.

Saj bela cesta brez besed sprejema,
popotnih trudnih množice izgnane
in z dolgo prašno roko jih objema.

Je bela cesta dolga domovina
trpečih bratov vseh, ki jim pelina
nalila je ločitve bolečina.

I Z P O V E D

Tam v gozdni senci Bog visi
in v svet moli krvave roke.
Presvet obraz molče trpi,
ko gleda bolečin otroke.

Pred njega žene me vihar,
zdivjane srčne bolečine.
Prinašam Križanemu v dar
trpečih dni spomine.

Trpeči Bog, poglej srce,
ki biser je stvaritve tvoje,
ljubezni bolne so steze,
sedaj razklale ga na dvoje.

Ljubezni Bog - zdaj v tvojo last
razdvojeno srce zročujem,
umori ga, al' daj mu rast,
bolesti večni ga dolgujem.

SLOVENSKI MAJ

1917

Pred leti maj svobodo je sejal.
Ko zmaj trinoški s severa je vmaral,
skrivaj naš narod je podpise zbiral.
Po njih je Bog svobodo mu priznal.

Čez polja, loke gozda vre šepet.
Fonosno jelše najejo z glavami,
saj danes narod z golimi rokami
tlačanstvo briše o sušnih tisoč let.

Izpolnjen, hrabri Samo, je tvoj sen.
Svoboda v cvetu tvojih dni spočeta,
je tisočletnim hlapcem razodeta.

Z visokih stolpov, oken in slemen
trobojnica povsod vihra razpeta.
Slavi jo narod dvignjenih ramen.

1 9 4 1

Čez polja cvetna strašen vre orkan.
S severá divja je pošast zdivjala,
na dvoje naroda telo razklala.
Na tleh leži svobode cvet zmečkan.

Čez Karavanke kriknil je sovrag,
razdjal naš sveti krov, izgnal družine,
od morja sem, v slovenske se ravnine
naselil, kri nam pil je volkodlak.

Slovesno pel je trombe laške zvok.
Kolče strmeli so obrazi plahi,
svobodo ječ oznanjali so Lahi.

Po maščevanju vpili so donovi,
njih krik so spremljali grobovi.
O Bog, Ti reši vojske nas nadlog.

1 9 4 5

Je štiri leta narod bil na križ pribit.
Po ječah nemških - laških cvet je umiral
svobodi lažni se gozdov upiral.
Do dna je kelih z bolje bil izpit.

Ko se umiril klonja je vihar
so spev krvav zapeli senožeti.
Na ramo križ je narod moral vzeti,
vkovali v okove ga je brat ječar.

Čuj, nad Ljubelom vzdih globok,
poglej, trpečih množice izgnane,
žare v obrazih naše jim poljane.

Svoj žalni spov prepeva gaj in log.
Ko se v nočeh odpirajo grobovi,
na smrt obsojeni pojo v Kočevski rog.

1 9 4 6

Doma pognal je majnik prvi cvet
s krvi, ki lani je zemljo pojila.
Tujina nam je trnjev venec zvila,
na rame naložila - križ razpet.

Poljubljamo čez gore te krvavi cvet,
simbol svobode svete in trpljenja.
Ti pričaš nam, da dan vstajenja,
zasiže vedno le čez - križ razpet.

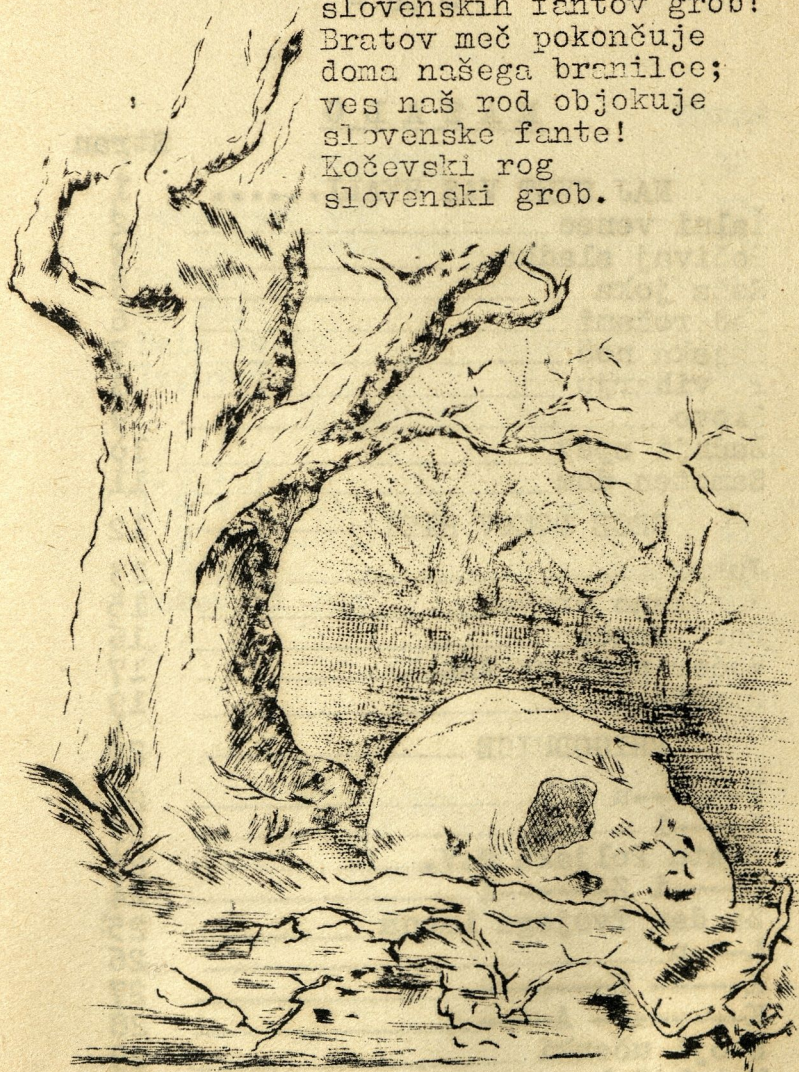
Molimo, bratje, naj vstajenja dan,
nam kmalu groba temno noč razbije
in pravo luč svobode čez domove zlije.

Takrat bo praznik tvoj - krvavi cvet,
simbol svobode svetle in trpljenja,
ti prvi boš klicar nam dne - vstajenja.

KOČEVSKI ROG

Kočevski rog
slovenskih fantov grob!
Bratov meč pokončuje
doma našega branilce;
ves naš rod objokuje
slovenske fante!
Kočevski rog
slovenski grob.

K A Z A L O

Stran

NAJ SVET VAS HVALI.....	1
Žalni venec.....	2
Počivaj sladko.....	3
Roža joka.....	4
Med rožami.....	5
Majska noč.....	7
Po viharju.....	8
Slovo.....	9
Zadnji spev.....	10
Samoten dom.....	11
SRCE DOMOV HITI.....	12
Jutro.....	13
Razklano drevo.....	15
Bela senca.....	16
Večer pred sv. Ano.....	17
Sirota.....	19
PRIGODNICE.....	20
V-----u.....	21
L-----i.....	22
Bratu Poljaku S.V.....	23
I-----i Z-----i.....	24
Za dan Tvojega imena.....	25
M-----u.....	26
K----- K-----.....	27
K----- A-----.....	28
Svoji učenci.....	29
Metuljček.....	31

	Stran
POPOTNE	32
Nedeljski dan	33
Ob beli cesti križ stoji	35
Vabilo	36
Na gori	37
Bela cesta	39
Izpoved	40
SLOVENSKI MAJ	41
1. 9. 1. 7	41
1. 9. 4. 1	42
1. 9. 4. 5	43
1. 9. 4. 6	44
Kočevski rog	45

///

STRA

32	POSTOFF	
31	Postamt	
30	Postamt	
29	Postamt	
28	Postamt	
27	Postamt	
26	Postamt	
25	Postamt	
24	Postamt	
23	Postamt	
22	Postamt	
21	Postamt	
20	Postamt	
19	Postamt	
18	Postamt	
17	Postamt	
16	Postamt	
15	Postamt	
14	Postamt	
13	Postamt	
12	Postamt	
11	Postamt	
10	Postamt	
9	Postamt	
8	Postamt	
7	Postamt	
6	Postamt	
5	Postamt	
4	Postamt	
3	Postamt	
2	Postamt	
1	Postamt	

III

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

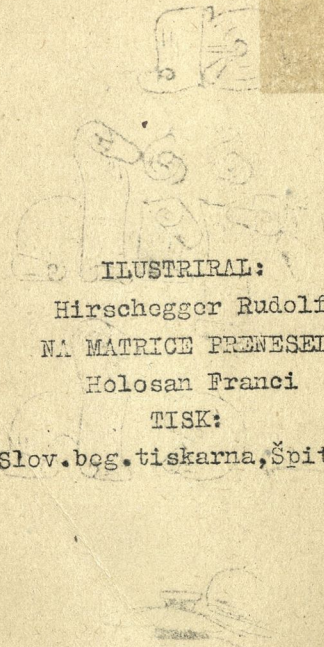

00000031309

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

D 342 082

COBISS 0

ILUSTRIRAL:

Hirschegger Rudolf

NA MATRICE PRENESEL:

Holosan Franci

TISK:

Slov. bog. tiskarna, Špital